

Lokaaskeuze- proeven met zwarte ratten

Summary

In a series of bait preference tests with black rats, dehusked oats prove not to be able to fully compete with some pet foods containing seeds. Especially the so-called "winter-scramble-food" for birds in the garden was very popular. Sunflower seeds and pig-breeding pellets were not favoured.

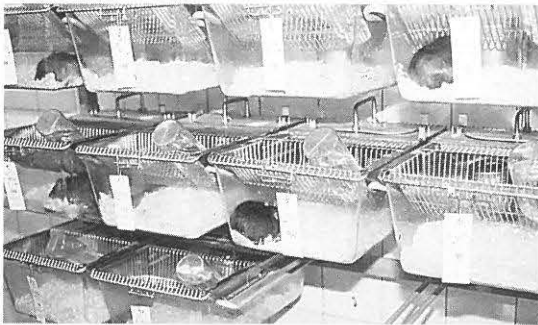
Diervoeders

In een aantal proeven met zwarte ratten, werd de opname van enkele in de handel zijnde diervoeders en andere produkten vergeleken met die van gepelde haver om na te gaan of er naast dit standaard lokaas produkten zijn die door hen nog aantrekkelijker worden gevonden. Daar zwarte ratten in Nederland veel voorkomen in bedrijven met bio-industrie met name in de varkenshouderij, is ook de zgn. opfokkorrel in de proevenreeks opgenomen.

De volgende produkten zijn in de proeven tegen gepelde haver getest: kanariezaad, hamstervoer, gerst, gepelde zonnepitten, winterstrooivoer, Z. mengeling, tortelduivenvoer (WM), papegaaienvoer (vdW) en gedroogde appeltjes.

In twee gevallen zijn de produkten getest zowel zonder als met toevoeging van bromadiolon 2,5 gram/liter.

Bij de proeven met gedroogde appeltjes en gepelde haver werden alleen de appeltjes gemengd met bromadiolon.

opstelling voor lokaaskeuzeproeven

De resultaten zijn in onderstaand overzicht in procenten weergegeven.

lokaas 1	lokaas 2	opnamepercentage	
		1	2
kanariezaad	gepelde haver	46,0	54,0
hamstervoer	gepelde haver	54,6	45,0
kanariezaad	hamstervoer	29,3	70,7
gerst	gepelde haver	43,3	56,7
zonnepitten	gepelde haver	14,0	86,0
zonnepitten/bromadiolon	gepelde haver/bromadiolon	4,6	95,4
winterstrooivoer	gepelde haver	72,6	27,4
winterstrooivoer/bromadiolon	gepelde haver/bromadiolon	65,2	34,8
Z. mengeling	gepelde haver	39,0	61,0
tortelduivenvoer (WM)	gepelde haver	59,4	40,6
papegaaivoer (Van de Weerd)	gepelde haver	52,0	48,0
opfokkorrel nr. 1	gepelde haver	33,9	66,1
gedroogde appeltjes	gepelde haver	32,8	67,2
gedroogde appeltjes/bromadiolon	gepelde haver	36,8	63,2

Discussie

Zoals in het overzicht is te zien wordt het produkt **winterstrooivoer met 72,6%** tegen gepelde haver het beste opgenomen. Merkwaardig is echter dat toevoeging van bromadiolon in beide testprodukten een vermindering (maar toch nog 65,2%) te zien geeft in de opname van winterstrooivoer ten opzichte van voornoemde proef.

In het overzicht is te zien dat zwarte ratten over het algemeen geen uitgesproken voorkeur hebben voor gepelde haver.

Bij de proeven met **gedroogde appeltjes** en gepelde haver, beide zonder en met bromadiolon blijken de zwarte ratten de voorkeur te geven aan gepelde haver. Het nadeel van het gebruik van gedroogde appeltjes bleek tijdens de proeven. De dieren versleepten de appeltjes naar hun schuilplaatsen, zodat deze toepassing **voor de praktijk bruikbaar noch wenselijk lijkt**. De mate van opname is namelijk niet te controleren en uit milieu-oogpunt is het verslepen van vergiftigd lokaas ongewenst.

In een proef met kanariezaad en hamstervoer bleek dat de zwarte ratten een sterke voorkeur hadden voor het hamstervoer (70,7% tegen 29,3%).

Overduidelijk blijkt, dat de ratten **niet** weg waren van **zonnepitten** (opname 14,0% en met bromadiolon 4,6%) en ook **opfokkorrels** blijken niet echt interessant te zijn.

Voor de praktijk zal gepelde haver bij de bestrijding van zwarte ratten een redelijke toepassing

blijven en lijkt winterstrooivoer een goed alternatief te zijn.

Het zou voor leveranciers van diervoeders lonend kunnen zijn om de voercombinatie te vinden die voor zwarte ratten de grootste aantrekkelijkheid heeft.

Als er zich problemen voordoen met de opname van gepelde haver dan is het raadzaam om ter plekke een lokaasvoorkeursproef in te zetten met verschillende zaad- of graanmengsels.

A.E. Brink en A. Balkstra.